

משכן אהוד

THE HOUSE AND SYNAGOGUE
בית אהוד
בית המדרש
1957
1957
1957

מוסדות בית מדרש
איתמר
ישיבה גבוהה וכולל

מאת הרב עמיחי כנרתי

שאלות לפרשת ויקרא

מדוע אות אלף של "ויקרא" היא אות קטנה?

כתב בעל הטורים: "אל"ף דויקרא זעירא. שמשה היה גדול ועניו לא רצה לכתוב אלא "ויקר" לשון מקרה, כאילו לא דבר הקדוש ברוך הוא עימו אלא בחלום כדרך שנאמר בבלעם "ויקר", כאילו לא נראה לו השם אלא במקרה, ואמר לו הקדוש ברוך הוא לכתוב גם האל"ף, ושוב אמר לו משה מחמת רוב ענוה שלא יכתבנה אלא קטנה יותר משאר אלפי"ן שבתורה, וכתבה קטנה". האות הקטנה מרמזת על רצון משה בענוותנותו לכתוב על עצמו "ויקר" השם אליו, וגם קטנות האות מסמלת על הקטנה וענוה.

משה רבינו, הגדול במעלתו מכל בני האדם, הוא זה שגם הגדול מכולם במידת הענוה. וכמה צריכים חיזוק במידה זו בדורנו, שהרבה פעמים דוקא הכבוד והפירסום הם המוחשבים, כשעיקר הנקודה היא החיצוניות, כמה דברים "נוצצים" ונראים, ופחות מחשיבים את הפנימיות. ועל אנשי היהדות והתורה להשתדל תמיד למעט בכבודם וגאונותם, ולהרבות בכבוד שמים.

מה טעם הקרבנות על חטאים בשוגג? הרי לא חטא בכוונה, ולמה נצרך קרבן לכפר?

הרמב"ן עונה: "וטעם הקרבנות על הנפש השוגגת, מפני שכל העוונות יולידו גנאי בנפש והם מום בה, ולא תזכה להקביל פני יוצרה רק בהיותה טהורה מכל חטא, ולכן הנפש השוגגת תקריב קרבן שתזכה לקרבה אל האלהים אשר נתנה" (ויקרא ד, ב). לפי הרמב"ן עצם החטא גורם פגם בנפש, גם אם לא התכוון לחטוא, וצריך תיקון למצב הריחוק, להתקרב שוב אל ה'!

לעומת זאת רבינו יונה (אבות ד, ד) נימק באופן אחר: " שאף השגה נחשבת לו עוון בזמן שאינו אנוס, שהיה לו ליזהר שלא יבא על ידו ולא נזהר, לפיכך חייבו הכתוב קרבן שיכפר לו". האדם התרשל ולא נזהר מספיק, לכן קרתה התקלה, ולכן צריך כפרה על חטאו.

משכן אהוד

מאת הרב עמיחי כנרתי

מוסדות בית מדרש
איתמר
ישיבה גבוהה וכולל

שאלות הכנה רוחנית לפסח

ההלכה הידועה "שלושים יום לפני החג שואלין ודורשין בהלכות החג" - מה טעמיה?

- א. תועלת מעשית, שעל ידי זה נדע בתוך החג את ההלכות ולא נכשל ח"ו. מי שלא למד, לעיתים אפילו אנו יודע שיש בזה איזו שאלה, ולא הולך לרב לברר את הדין.
- ב. יש בכך גם תועלת רוחנית של המוכנות הנפשית לחג, שלא "ננחות" ב"נפילה" פתאומית לתוך החג, אלא נרגיש ונתרגש מהחג לפני בואו!
- "לכל חג יש זריחה ושקיעה. שלושים לפני החג מתחילה הזריחה של החג, ושלושים יום אחריו נמשכת השקיעה שלו" (לקט רשימות).

לכן ודאי ראוי לכל יהודי לקיים דברי חז"ל אלו, ולפי היכולת ללמוד הלכות החג, ומלבד זאת גם את הרעיונות של החג, ואת פירוש ההגדה - כדי שנוכל באמת להכנס לחג ברוממות גדולה, ולקחת ממנו אורות גדולים לכל השנה. "ההצלחה הרוחנית גדולה היא כשחושבים להאיר את הנשמה מהאור גנוז שבכל מצוה בזמנה" (עולת ראייה).

אדם שמגיע לחג מתוך הכנה רוחנית, בלימוד ובירור ענינו של יום, מתוך מקורות התורה וחז"ל, בספרי הראשונים והאחרונים, אזי מציאות החג נחקקת בנפשו, ומלווה אותו גם להמשך.

אזי נזכה בעז"ה שהחגים לא יעברו מעלינו, אלא בנו. שהחגים יהיו חלק מבנין הנפש, האמונה והמידות שלנו. נקבל מהם אלינו פנימה הרבה קודש ורעיונות גדולים, ונקבל כוח לעמוד באמונה ובקדושה גם בימים ה"פחות מרוממים". שנזכה בעז"ה!!